

21. mai 2019

Teknas innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2019**Innhold**

1. Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrifter, Kap. 5521/post 70 1
2. Fullskala verdikjede for karbonfangst og -lagring, Kap. 1840/post 42.....4
3. Etter- og videreutdanning – 10 millioner – kap. 280/post 504
4. 100 nye studieplasser – kap. 260/post 50.....5

1. Merverdiavgiftsfritak for elektroniske tidsskrifter, Kap. 5521, post 70

Tekna ber Stortinget følge opp Granavolden-erklæringen ved å vedta momsfritak for dynamiske elektroniske publikasjoner uten noen forbehold frekvens, nummerering, oppdatering, multimedia, interaksjon og innovasjon.

Tekna ber Stortinget gjennom sitt arbeid med revidert nasjonalbudsjett be Regjeringen om å endre forskrift til merverdiavgiftslovens § 6-2-1. Dette vil gi tidsskrifter med dybdeinnhold rettet mot allmennheten samme momsfritak som dagsavisenes nettaviser etter merverdiavgiftslovens § 6-2.

En slik løsning vil gi like konkurransevilkår mellom aktører som reelt sett er konkurrenter i dagens digitale medie verden. Vi viser til tidligere høringsinnspill i saken fra Tekna, NITO, [Teknisk Ukeblad Media](#) (s. 4), Fagpressen, Mediebedriftene og Abelia for likelydende forslag til endringer i forskriften.

Tekna er overrasket over at nullmoms-saken for tidsskrifter ikke er løst i regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett 2019. Lydbøker og mer akademiske tidsskrifter har nå fått nødvendige avklaringer, slik nettavisene til dagspressen fikk det i 2016.

Men Regjeringen oppfyller *ikke* lovnaden om nullmoms for fagpressens nett-tidsskrifter som har løpende publisering av artikler.

Regjeringen hevder at «Fritakene vil sikre lik behandling av trykte og elektroniske tidsskrifter og bøker, og er i takt med den digitale utviklingen i samfunnet».

Dette stemmer ikke. Identiske digitale versjoner av bøker og regelmessige utgaver av papirtidsskrifter kan under visse forutsetninger oppnå nullmoms, men Regjeringen innvilger ikke nullmoms til «dynamiske elektroniske publikasjoner som vert endra fortløpande».

Dermed ekskluderes alle de moderne digitale dybdemediene som i årevis har drevet innovasjon for å tilpasse seg leserne i et utfordrende marked. De publiserer daglig innsikt og nyheter og er en viktig demokratisk bidragsyter i det norske mediemangfoldet. Allikevel, Regjeringen foreslår å belaste de som før med 25 prosent moms. Til sammenligning betaler dagspressen, som VG.no, Aftenposten.no og DN.no, 0 prosent moms på sine abonnementsinntekter.

Regjeringen tydeliggjør med dette politikken om å opprettholde konkurransevridningen mellom den digitale fagpressen og den allmenne dagspressen. Dette er stikk i strid både med lovnader fra kulturministeren og Granavolden-erklæringen.

I regjeringens forslag til RNB legges det opp til restriksjoner på den journalistiske formidlingen, blant annet på denne måten;

- Momsfritaket vil ikke omfatte «*dynamiske elektroniske publikasjoner som vert endra fortløpande*».
 - Regjeringen må erkjenne at digital journalistikk i sin natur er dynamisk, og artikler publiseres selvsagt i et fortløpende tempo til leserne. Denne begrensningen betyr at alle tidsskrifter som til daglig formidler innsikt og nyheter i digitale flater, som f.eks Teknisk Ukeblad, ikke lenger kan publisere fortløpende artikler etter eget behov dersom momsfrigat skal innvilges.
- En artikkel kan kun inneholde «*moderate innslag av annet innhold enn trykt skrift og stillbilder, for eksempel innslag av lyd og video*».
 - Dette betyr at Regjeringen på en kunstig måte hindrer bruk av moderne fortellerteknikker, innovasjon og utvikling, samt interaksjon mellom mediet og leserne. Det kan ikke være opp til myndighetene å regulere bruken av journalistiske virkemidler.
- Regjeringens forslag sier at «*...mellom anna skal det stillast krav om at det elektroniske tidsskriftet har ei fast utgjevsplan og nummerering*».
 - Dette betyr at digitale medier f.eks. må konstruere daglige nummererte digitale utgaver for å kunne oppnå momsfrigat. Naturlig nok gjør ingen nyhetsmedier eller publikasjoner dette i dag.
 - Regjeringen kan ikke ha forstått hvordan moderne og dynamiske mediehus formidler nyheter og dybdestoff til sine lesere. Dette er et helt unødvendig og byråkratiserende krav som vil øke kostnader, kreve omorganisering og legge hindringer for innovasjon og engasjerende formidling.
- I *Granavolden-erklæringen* heter det at nullmoms for nettidsskrifter skal «*...ivareta utviklingen av det digitale mediasamfunnet gjennom å tilrettelegge for elektroniske utgaver som ikke må være helt identiske med den trykte utgaven.*»

- Konsekvensene av revidert nasjonalbudsjett går i diametralt motsatt retning. Den skaper journalistiske begrensninger, hemmer innovasjon og fremmer konkurransevridning.

Bakgrunn for saken

Tekna eier sammen med NITO Teknisk Ukeblad media AS (TU media), som utgir tidsskriftet Teknisk ukeblad, TU.no, Digi.no, Veier24.no og Insidetelecom.no. Publisering av daglig digitalt innhold er TU Medias hovedaktivitet, i motsetning til tidligere hvor papirmagasinet ble utgitt som frekvente utgaver. Det lages i dag et mangfold av digitalt nyhetsinnhold om teknologi, samfunn og økonomi på disse plattformene – i konkurranse med andre nyhetspublikasjoner som eksempelvis VG, Aftenposten og Dagens næringsliv. TU Media når månedlig 1,25 millioner lesere digitalt. I tillegg utgis månedlig 152.000 eksemplarer av Teknisk Ukeblad i papirutgave (11 utgaver i året), hovedsakelig til medlemmer av NITO og Tekna.

Tekna mener at fagtidsskriftenes nettpublikasjoner må omfattes av nullmoms-reglene som gjelder for de vanlige nettavisene, jf. forskrift til merverdiavgiftslovens § 6-2-1 om elektroniske nyhetstjenester. Tidsskriftenes momsfratak av papirutgaver fra innføringen av merverdiavgift i Norge i 1970 må videreføres når tidsskriftene nå legger om til digitale plattformer. De historiske argumentene for nullmoms er knyttet til demokrati og opprettholdelse av det norske språk og er særlig aktuelle i dagens medievirkelighet der fagmiljøenes dybde og innsikt kan balansere *fake news*.

I behandlingen av Prop. 1 S (2017–2018) Statsbudsjettet 2018 og tilhørende Innst. 2 S (2017–2018) fattet Stortinget 4. desember 2017 følgende oppmodingsvedtak nr. 37 (2017–2018):

«Stortinget ber regjeringen utrede utvidelse av merverdiavgiftsfraket for medier til å gjelde all digital journalistikk, herunder betydningen for uavhengige journalister, og legge dette frem i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018.»

Kulturminister [Trine Skei Grande](#) uttalte på åpningen av Nordiske mediedager 2. mai 2018 at en fortsatt avgiftsmessig forskjellsbehandling kan hemme modernisering og digital utvikling: Regjeringen har varslet saken flere ganger, siste gang i 2019-budsjettet hvor det varsles at nye regler kan tre i kraft 1. juli 2019.

[Skattedirektoratet](#) hadde på høring utkast til nye regler i forskriften til merverdiavgiftsloven nå i vinter med frist 15. februar 2019. Flere høringsinnspill er kritiske. Se også [Tekna og NITOs felles høringsinnspill](#)

For innsikt i det historiske grunnlaget for nullmoms for aviser og tidsskrifter se diskusjonen om innføring av merverdiavgift i Norge i Ot. Prp. Nr. 17 (1968-69). Det er disse begrunnelsene, som det fremdeles refereres til i diskusjonene om nullmoms for digitale utgaver av aviser og tidsskrifter. Det er også formuleringer i lovverk fra den gang Skattedirektoratet brukte, i modifisert form, i sitt forslag til nullmoms for «elektroniske tidsskrifter» fra tidligere i vinter.

Nærmere om proveny

Regjeringen skriver i revidert nasjonalbudsjett 2019 følgende: «Å innføre merverdiavgiftsfratak for elektroniske tidsskrift fra 1. juli er anslått å gje eit tap av proveny på om lag 12,5 mill. kroner påløpt og 8 mill. kroner bokført i 2019» ([Prop 115 LS \(2018-](#)

2019), s.17). Dette er lavere enn Skattedirektoratet anslo i sitt høringsnotat i desember der de beregnet «eit samla proveny tap på om lag 20 mill. kroner påløpt og 17. mill kroner bokført i 2019».

Tekna merker seg at regjeringen anslår et nivå på provenyvirkningen som stemmer noenlunde med de beregninger Fagpressen har fått gjort tidligere (rapport fra Oslo Economics, 2016-9).

Overgangen til digital plattform vil medføre at kostnader til trykk og distribusjon bortfaller, hvilket igjen gir reduserte abonnementspriser. Utviklingen i «avis»-bransjen bekrefter dette. Det gir et redusert avgiftsgrunnlag og følgelig også et fremtidig redusert proveny og dermed også proveny tap for staten.

2. Fullskala verdikjede for karbonfangst og -lagring, Kap. 1840, post 42

Tekna mener Regjeringen har prioritert riktig ved å videreføre finansieringen av karbonfangstprosjektene til Norcem Cement og Fortum Varme. Beslutningen om å bidra med opptil 345 millioner til boring av en undersøkelsesbrønn for lagring av CO₂ er også et stort steg i riktig retning for å sikre en full verdikjede for fangst, transport og lagring av CO₂.

Tekna mener at det nå er avgjørende at disse satsningene ikke faller ut i Stortingets behandling av revidert budsjett. Det er avgjørende at man er i stand til å fatte en endelig investeringsbeslutning i 2020.

Tekna mener at Stortinget må be regjeringen avklare hvordan økt finansieringsbehov ved FEED-prosjektet/forprosjektet ved Klemetsrud (Fortum Varme) skal dekkes. Prosjektet har etter det Tekna kjenner til fått utsatt frist for ferdigstillelse fra august til 1. november, noe som medfører at det påløper ekstra utgifter.

Tekna mener også at Stortinget må be regjeringen om å avklare sammen med industripartnerne i prosjektet tiltak for å bevare kritiske kompetansmiljøer i interimperioden på ca. et år fra forprosjektene er slutført til investeringer kommer i gang tidlig i 2021. Målet må være at fagmiljøene raskt kan sette i gang arbeidet når investeringsbeslutning foreligger høsten 2020.

3. Etter- og videreutdanning – 10 millioner – kap. 280/post 50

Det foreslås å bevilge 10 mill. kroner til nye videreutdanningstilbud som universiteter og høyskoler kan søke om gjennom Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku).

Regjeringen har satt i gang kompetansereformen Lære hele livet. Reformen har tiltak for å gjøre videreutdanningstilbudene mer fleksible og tilgjengelige for arbeidslivet. Det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner til en pilot i Diku. Piloten innebærer at Diku lyser ut midler som universiteter og høyskoler kan søke om for å tilby og drifte fleksible og relevante videreutdanninger.

Tekna og NHO ber Stortinget om å sikre at midler til videreutdanning på 10 millioner kroner rettes mot avansert IKT-sikkerhet. Disse bør gå til utvikling av kompetansepåfyll for teknologer og sivilingeniører, slik at vi står rustet til å møte de stadig større utfordringen vi ser i næringslivet når det gjelder cyberangrep og IT-sikkerhet.

Stortinget må be regjeringen sikre at Diku lyser ut midler til videreutdanningspiloter innen IKT-sikkerhet, og at universitets- og høyskolesektoren etablerer samarbeid med relevante parter, som Tekna og NHO, for utvikling av utdanningstilbudet.

4. 100 nye studieplasser – kap. 260/post 50

Det foreslås å bevilge 24,4 millioner kroner i 2019 til etablering av 100 nye studieplasser. Tekna mener at Stortinget må be regjeringen om å øremerke studieplassene til avansert IKT-sikkerhet. Regjeringen har selv rapportert at det er et betydelig behov for IKT-kompetanse i fremtiden. Regjeringen la i januar frem sin strategi for IKT-sikkerhetskompentanse. Her fremgår at det skal satses på å bygge tilstrekkelig nasjonal spesialistkompetanse. Tiltakene knyttet til studieplasser i strategien strekker seg derimot ikke utover 2018, og Tekna mener derfor Stortinget må be regjeringen sikre at av de 100 nye studieplassene etableres en andel studieplasser innen IKT-sikkerhet. Dette er et viktig tiltak for å dempe det kompetansegapet vi har mellom arbeidslivets behov og det vi utdanner.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten
generalsekretær